

РЕШЕНИЕ

№ 5906

гр. София, 19.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 16.09.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **8887** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба от Р. Д. Д., чрез адв. А. Р. от САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 1, ап. 2, против Решение № Ц2153-21-33 от 17.08.2020 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град, с което е оставена без уважение жалбата му с вх. № Ц1012-21-536/06.08.2020 г. срещу Разпореждане № [ЕГН]/256 от 31.07.2020 г.

В жалбата е изложено становище за незаконосъобразност на оспореното решение. Изразено е несъгласие с доводите на административния орган за неоснователност на изложените срещу потвърденото разпореждане възражения. Сочи се, че пенсионният орган не е посочил, че поправя разпореждане от 06.02.2018 г., с оглед заличени данни, подадени от [фирма] и [фирма], а по същество такава информация в обжалваното разпореждане не съществувала. Поддържа се, че за пръв път в решението е посочено, че през 2019 г. е постъпила заверена декларация от лице, което твърдяло, че от 2015 г. дружеството не е извършвало дейност. Не била взета предвид извършената от Дирекция „Инспекция по труда“ проверка. В разпореждането не били посочени каквито и да било нови документи или данни, които да имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане. В административното производство били нарушени правата на жалбоподателя, което довело до нарушаване правото му на защита. Искане се отмяна на оспореното решение и потвърденото с него разпореждане.

В съдебно заседание жалбоподателят е представляван от адв. С., който поддържа

жалбата и моли за отмяна на оспорения административен акт. Претендира разноси по делото. Допълнителни съображения излага в депозирана писмена защита.

Ответникът – Директор на ТП на НОИ С. - град, представляван от юрк. М. оспорва жалбата и моли същата да бъде оставена без уважение. Поддържа, че изменението на размера на пенсията е правилно и законосъобразно. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение и на свой ред заявява претенция за присъждане на юрисконсултско такова. Допълнителни съображения излага в депозирана писмена защита.

Административен съд София-град, след като се запозна със становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление № 2112-21-396/24.01.2018 г./л.6/ жалбоподателят Р. Д. е поискал отпускането на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, към което били приложени изискуемите документи по чл. 3 НПОС.

След преценка на претендираното право, с разпореждане № [ЕГН] от 06.02.2018 г. /л.77/ исканата пенсия е отпусната за зачетен осигурителен стаж 10 години, 08 месеца и 05 дни до датата на инвалидизиране на лицето – 28.11.2017 г. С разпореждането е определен минимален размер на пенсията, до определянето на същия по реда на КСО. С последващо разпореждане /л.78/ е определен действителния размер на пенсията, изчислен за зачетен осигурителен стаж 10 години, 08 месеца и 05 дни, осигурителен доход в размер на 161 755,87 лв. и индивидуален коефициент 1,582.

С писмо вх. № 2175-21-339/16.12.2019 г. /л.79/ ТП на НОИ С.-град е уведомено от НОИ, че данните по чл. 5, ал. 4 КСО, подавани от осигурители, сред които [фирма], са заличени. В писмото било посочено, че данни от посоченото дружество са подавани и за жалбоподателя Р. Д. Д..

Във връзка с така полученото писмо е била извършена нова преценка на правото и размера на пенсията и е постановено Разпореждане № [ЕГН]/256/31.07.2020 г. /л. 119/ за поправка на разпореждането от 06.02.2018 г. за отпускане на пенсията. Същата е изчислена за зачетен осигурителен стаж в размер на 09 години, 06 месеца и 01 ден, осигурителен доход 120 748,38 лв. и индивидуален коефициент 1,397.

Разпореждането е било обжалвано с жалба вх. № Ц1012-21-536/06.08.2020 г. /л. 21/, въз основа на която е постановено обжалваното решение № Ц2153-21-33/17.08.2020 г. /л.130/, с което жалбата е оставена без уважение. В решението е записано, че ясно пенсионният орган е посочил, че поправка разпореждането от 06.02.2018 г. с оглед заличените данни по чл. 5, ал. 4 КСО, подадени от [фирма] и от [фирма]. Сочи се, че правна последица от заличаването на данните са намаленият осигурителен стаж и намаленият индивидуален коефициент на лицето, което било вписано в акта. Изтъкнато е, че във формулировката „поправям“ не е допусната техническа грешка от длъжностното лице, тъй като това е правен термин по арг. от чл. 12, ал. 1 НПОС, а в случая се касае за съобразяване с новите релевантни данни по чл. 5, ал. 4 КСО, касаещи жалбоподателя. Действително, с разпореждането от 06.02.2018 г. личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване е определена в минимален размер, а действителния ѝ размер е бил определен с разпореждането от 28.02.2018 г., но с разпореждането от 06.02.2018 г. е бил зачетен осигурителен стаж в размер на 10 години, 08 месеца и 05 дни, който се явявал елемент при изчисляване размера на пенсията. С оглед заличаването на данни по чл. 5, ал. 4 КСО за осигурителен стаж и доход, този размер на зачетения осигурителен стаж следвало да бъде 09 години, 06

месеца и 01 ден. Посочено е, че в тази връзка правилно е поправено още разпореждането за отпускане на пенсията в минимален размер, тъй като с него е зачетен неправилен размер на осигурителния стаж. Посочено е, че по информацията от приложенията в пенсионното досие опис на осигурителния стаж и опис на осигурителния доход на жалбоподателя, при отпускане на пенсията длъжностното лице по ПО е зачело осигурителни периоди на жалбоподателя в [фирма] и във [фирма]. С оглед последващото заличаване на тези данни, за което ТП на НОИ С.-град е уведомено с писмо от 16.12.2019 г., осигурителният стаж и осигурителният доход на жалбоподателя са зачетени неправилно. В тази връзка с обжалваното разпореждане били зачетени осигурителен стаж и доход на жалбоподателя, без тези в посочените дружества. С оглед намаляването на зачетения осигурителен доход от 161 755,87 на 120 748,38 лв. се променял и индивидуалния коефициент на жалбоподателя – от 1,582 на 1,497. В решението са изложени конкретни аргументи досежно двата осигурителя във връзка с установени обективни фактически обстоятелства, като в заключение е направен извод, че правилно е заличен осигурителният стаж и доход, което води до намаляване на зачетените осигурителен стаж доход, което рефлектира върху размера на индивидуалния коефициент. Така с обжалваното пред директора на ТП на НОИ С.-град разпореждане правилно е било разпоредено поправянето на първоначалното разпореждане и да бъде определен нов размер на личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

Решението е връчено на жалбоподателя на 21.08.2020 г., видно от приложеното на л.132 известие за доставяне.

При така установената фактическа обстановка, Съдът намира жалбата на Р. Д. Д., срещу Решение № Ц2153-21-33/17.08.2020 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град за неоснователна, поради следното:

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК Съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и за прекратяване на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното съдът намира, че процесното решение на директора на ТП на НОИ С.-град е издадено от компетентен орган. Спазено е изискването за форма, като са изложени в достатъчна степен мотивите на органа, обусловили отхвърлянето на подадената пред него жалба. Видно от приложенията Заповеди №№ 1015-21-247/04.12.2018 г. /л.162/ и 1016-40-772/18.07.2017 г. /л.163/, потвърденото от директора на ТП на НОИ С.-град разпореждане също е издадено от компетентен орган, при спазване изискването за форма и посочване на фактическите и правни основания за издаването му.

Спорът в случая се свежда до това, дали правилно не е зачетен осигурителния стаж и доход при осигурителите [фирма] за 2015 г. и 2016 г., и при [фирма], за 2015 г. и 2016 г.

Осигурените за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт имат право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, когато са загубили напълно

или частично работоспособността си завинаги или за продължително време. Пенсия за инвалидност се определя на лица с 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане.

Според чл. 75, ал. 1 КСО (ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) размерът на пенсията за инвалидност поради общо заболяване се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи със сумата, образувана от: по процент 1,1 на сто за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от процента за месеците осигурителен стаж. След 31 декември 2016 г. процентът за всяка година осигурителен стаж нараства от първо число на всяка следваща календарна година с процент, определен съгласно чл. 70, ал. 1.

Съгласно чл. 76 доходът, от който се изчислява размерът на пенсията за инвалидност поради общо заболяване, се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната по чл. 70, ал. 3 се умножи по индивидуалния коефициент на лицето. Индивидуалният коефициент, за пенсии, отпуснати с начална дата преди 1 януари 2019 г. се изчислява по реда на чл. 70, ал. 4 - 7, ал. 10, т. 1 и 3, ал. 11 и 19, а за пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г. - по реда на чл. 70, ал. 8, 9, ал. 10, т. 2 и 3, ал. 11 и 19 (чл. 77).

Според чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж осигурителният стаж се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец, а според ал. 2 осигурителният доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО или с осигурителна книжка, както и с документ по утвърден образец. Осигурителният доход за времето, през което е получавано обезщетение от държавното обществено осигуряване, изплащано от териториалното поделение на НОИ, се установява с данни от информационната система на НОИ. Според ал. 3 документите по ал. 1 и 2 се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд.

В конкретния случай, при подаване на заявлението за отпускане на пенсия за инвалидност поради общо заболяване жалбоподателят е представил съответните документи и му е бил зачетен осигурителен стаж и доход при осигурителите [фирма] и при [фирма], за 2015 г. и 2016 г.

Видно от представените по делото доказателства, с молба № 1029-21-131-81#34/09.05.2019 г., както и с нотариално заверена декларация от 14.02.2019 г., собственикът и управител на [фирма] – П. К., е заявил, че от 15.09.2015 г., когато е придобил дружеството, същото не е извършвало дейност и не са назначавани лица по трудови договори. По делото е представен Трудов договор № 4/20.02.2015 г. /л.211/, сключен между дружеството и жалбоподателя, съгласно който последният е нает на длъжността финансов анализатор, с основно месечно трудово възнаграждение в размер на 2 000 лева. Видно от приложените по делото допълнителни споразумения /л.212-214/, трудовото възнаграждение последователно е било увеличавано, считано от 01.03.2015 г. на 2 300 лв., от 01.07.2015 г. на 3 800 лв. и от 01.08.2015 г. на 5 000 лв. Видно от приложеното копие на трудова книжка № 37, издадена на жалбоподателя от [фирма] на 13.07.2007 г., в нея е отразен трудов стаж при този осигурител. Посочено е, че за периода от 20.02.2015 г. до 26.05.2016 г., на жалбоподателя е зачетен трудов стаж в размер на 1 година и 3 месеца, а осигурителният стаж е равен на трудовия. По отношение стажът при този осигурител,

видно от писмо на ТД на Н. – С., офис „Център“ изх. № 10-44-00-6445/14.12.2018 г. /л. 165/ е посочено, съгласно информационната система на НАП, нямало данни за подадени годишни данъчни декларации по чл. 92 ЗКПО за периода 2015-2017 г.; имало данни за регистриран ЕКАФП с № на ФУ ZK105763, № на ФП 50124000, с дата на въвеждане в експлоатация 20.04.2015 г., дата на изтичане на контракта – 15.01.2016 г., с оборот, наличен във ФП в размер на 50 090,93 лв.; липсвали данни за регистрирани търговски обекти от дружеството; декларации обр. 1 и обр. 6 са подавани по електронен път с КЕП от дружеството; както и че уведомления по чл. 62, ал. 5 КТ за периода 20.02.2015 г. – 01.07.2017 г. също са подавани по електронен път с КЕП. Няма данни за ГФО за периода 2015-2017 г. Приложена е молба от собственика на дружеството, видно от която е, че не е извършвана никаква дейност, не е назначавал лица, нито е знаел да са били наети отпреди това лица, не е сключвал договори за нищо, нямал счетоводна документация, нямал и печат. Приложена е и декларация от управителя на дружеството, с която последният е прекратил „всички договори с всички лица за всичко“ свързано с дружеството. Съдът счита, че тази декларация представлява частен документ, който не може да породи целения от автора ефект, тъй като редът за прекратяване на граждански договори е уреден в ЗЗД, а този за прекратяване на трудови договори в КТ. Това волеизявление не може да обори доказателствената сила на трудовата книжка, която представлява официален документ и се ползва с материална доказателствена сила, а и се отнася за период, след процесния – 2015-2017.

За да приеме за недействителен осигурителния стаж при този осигурител, пенсионният орган се е позовал на посочените по-горе писмени доказателства, част от административната преписка и е приел заличаването на подаваните данни по чл. 5, ал. 4 КСО за основание за изменение на разпореждането, с което е отпусната пенсията. Съдът намира този извод за правилен и обоснован. Не е доказано извършването на трудова дейност от жалбоподателя, въз основа на която да се приеме, че е започнало осигуряването. Действително приложеният трудов договор е с дата от преди П. К. да стане едноличен собственик и управител на дружеството, но липсват доказателства за изплащане трудово възнаграждение. Жалбоподателят е получавал значително по-високо трудово възнаграждение от средното за страната за 2015 и 2016 г., който размер е съответно 726.40 лв. и 770.07 лв. (SPR-SOD97-2021_VII.pdf (nssi.bg)), и противоречи на житейската логика управителят да не е бил запознат, че управляваното от него дружество изплаща значителни средства за работна заплата само на едно лице. В случая към 01.08.2015 г., трудовото възнаграждение на жалбоподателя е възлизало на около 10% от целия деклариран оборот на дружеството, по данни за оборота от ФП на ЕКАФП (съгласно последното допълнително споразумение трудовото възнаграждение е в размер на 5 000 лв, при 50 090,93 лв. оборот за периода 20.04.2015 г. до 15.01.2016 г.). Това поставя под съмнение дали действително е била извършвана трудова дейност от жалбоподателя. Видно от издадените задължителни предписания № ЗД-1-21-00562937/10.05.2019 г. /л.168/, за жалбоподателя са заличени подадените по чл. 5, ал. 4 КСО данни за периода месец 10.2015 г. до месец 05.2016 г. Този период от една страна се покрива с придобиването на дружеството от П. К. (09.2015 г.) до прекратяване на трудовото правоотношение по данни от трудовата книжка (05.2015 г.). За този период липсват данни за извършвана стопанска дейност от дружеството, което да генерира съответните приходи и да изплаща високи трудови възнаграждения. Предвид изявлението на управителя, за

посочения период трудова дейност не е извършвана, поради което правилно и законосъобразно е прието, че този период не следва да се зачете като осигурителен стаж.

По отношение на другия осигурител [фирма], е установено, че за периода от 01.10.2015 г. до 29.02.2016 г., на която дата жалбоподателят е прехвърлил дружеството, не са били внасяни дължимите осигурителни вноски. Съгласно чл. 6, ал. 8 (ДВ, бр. 99 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) окончателният размер на месечния осигурителен доход за лицата по ал. 7 се определя за периода, през който е упражнявана трудова дейност през предходната година въз основа на данните, декларирани в справка към годишната данъчна декларация по Закона за данъците върху доходите на физическите лица, и не може да бъде по-малък от минималния месечен осигурителен доход и по-голям от максималния месечен осигурителен доход. Окончателните осигурителни вноски се дължат от осигурените лица върху годишния осигурителен доход в размерите за фонд "Пенсии" и за допълнително задължително пенсионно осигуряване в срока за подаване на данъчната декларация. Годишният осигурителен доход се определя като разлика между декларирания или определения с влязъл в сила ревизионен акт по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс облагаем доход от упражняване на съответната трудова дейност и сбора от доходите, върху които са внасяни авансово осигурителни вноски. Правилно пенсионният орган е приел, че липсата на осигурителни вноски в хипотезата на самоосигуряващо се лице са пречка за осигуряването на жалбоподателя и в този смисъл последният не е бил осигурено лице при този осигурител. Този извод се обуславя от изр. второ на §1, т. 3 от ДР на КСО.

Съгласно §1, т. 3 КСО "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 и 5. Самоосигуряващите се лица се смятат за осигурени за времето, през което са внесени дължимите осигурителни вноски по чл. 6, ал. 8, а лицата по чл. 4а се смятат за осигурени за времето, през което са внесени дължимите осигурителни вноски.

В правната теория се приема, че осигурено е физическо лице, за което има задължение за внасяне на осигурителни вноски и което има право на обезщетения и помощи от общественото осигуряване при настъпването на осигурителен риск. Бидейки правно качество, качеството „осигурено лице“ е резултат от действието на правна норма, която да определя

основанието за осигуряване на определено лице. Ето защо, когато се изследва дали едно лице попада в обхвата на понятието „осигурено лице“ следва да се установи правна норма, която да установява това качество (Решение № 6549/2001 на ВАС), а това качество пряко зависи от основанието за осигуряването (Решение № 4644-1999 г. на ВАС, № 6678-2001 на ВАС, Решение № 5084-2002 на ВАС). В основата на всички правни основания е социалното основание – полагането на труд в една или друга правна форма, от който лицето придобива доходи за своята издръжка. Загубата именно на тези доходи се компенсира частично от системата на общественото осигуряване. При това следва да се има предвид, че се касае за реално полагане на труд, а не само за наличието на предпоставките за това. В конкретния случай реално полагане на труд не се установява по отношение на осигурителя [фирма], независимо от това, че е представен трудов договор между жалбоподателя и дружеството. Трудовият договор е основание за полагане на труд, доколкото е налице забрана престирание на работна сила, без правоотношението по престирането ѝ да е уредено като трудово такова. По отношение [фирма], то липсата на внесени осигурителните вноски по чл. 6, ал. 8 КСО е основанието за непопадането на жалбоподателя в обхвата на §1, т. 3 ДР на КСО. Следва да се подчертае, че трудовото правоотношение не е приравнено на осигурителното такова. То е предпоставка за възникването на второто, но не е единствено условие, при наличието на което да се направи извод, че осигурителното правоотношение е започнало. В този смисъл следва да се отбележи застъпеното в Решение № 10127/2010 г. на ВАС становище, а именно, че „задължението за осигуряване възниква от деня, в който започва трудовата дейност, но права от осигуряването възникват само при внесени и дължими осигурителни вноски“.

С оглед изложеното дотук, съдът намира, че оспореното решение е законосъобразно и не са налице отменителни основания по смисъла на чл. 146 АПК. Жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена. При този изход на спора, основателна се явява претенцията на процесуалния представител на ответника за заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати по сметка на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лв., на основание чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл.37 от Закона за правната помощ вр. чл. 78, ал.8 ГПК.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, Съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. Д. Д., чрез адв. А. Р. от САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 1, ап. 2, против Решение № Ц2153-21-33 от 17.08.2020 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град, с което е оставена без уважение жалбата му с вх. № Ц1012-21-536/06.08.2020 г. срещу Разпореждане № [ЕГН]/256 от 31.07.2020 г.

ОСЪЖДА Р. Д. Д. да заплати по сметка на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение
Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: